

EU FAKTA

Nr. 19 • Januar 2007

EU udvider sig — den fortsatte udvidelse

Rumæniens BNP per indbygger er på 31,4% af EU's, men i 2004 voksede BNP pr. indbygger 8,3%.

Hvad skal der til for at blive medlem af EU?

I Traktaten for den Europæiske Union, står der, at enhver europæisk stat kan blive medlem. Men hvad er en europæisk stat? Hvor går Europas grænse? De spørgsmål findes der ikke faktuelle svar på. Derfor er der mange forskellige politiske svar, som henholder sig til historiske, geografiske og kulturelle skillelinjer.

Udover Traktatens ord om, at det skal være en europæisk stat, har EU's stats- og regeringsledere også vedta-

get, at ansøgerlande skal leve op til de såkaldte Københavnskriterier. Det er en række krav, som blev vedtaget på et topmøde i København i 1993. Københavnskriterierne indeholder 3 hovedkrav. Det er krav om at landet:

1. har stabile institutioner, der sikrer demokrati, retsstat, menneskerettigheder og respekt for og beskyttelse af mindretal.
2. har en fungerende markedsøkonomi og økonomisk styrke til at klare konkurrencen i det indre marked.
3. skal være i stand til at overtage alle de gældende EU-regler, herunder målet om en politisk, økonomisk og monetær union.

Københavnskriterierne fandtes ikke, da Danmark blev medlem i 1973, men alle lande, der har ansøgt efter 1993, har været igennem en vurdering af landets position i forhold til Københavnskriterierne.

Hvis EU vurderer, at ansøgerlandet vil være i stand til at leve op til Københavnskriterierne, kan forhandlingerne starte. Det er EU's stats og regeringschefer, der på baggrund af Kommissionens indstilling og på baggrund af årlige landerapporter, beslutter, hvorvidt EU vil starte forhandlinger med ansøgerlandet. Den endelige beslutning om hvorvidt et land bliver optaget eller ej træffes af Rådet med enstemmighed efter indstilling fra Kommissionen og efter godkendelse af Europa-Parlamentet. Endelig skal optagelsen godkendes i samtlige medlemslande.

Fra ansøgerland til kandidatland til tiltrædelsesland

Når Rådet modtager en ansøgning, skal det først beslutte, hvorvidt ansøgningen kan tages i betragtning. Eksempelvis sendte Marokko i 1987 en ansøgning om medlemskab, men ansøgningen blev afvist, med den begrundelse, at Marokko ikke er et europæisk land.

Artikel 49 (TEU) om nye medlemslande

Enhver europæisk stat, som overholder principperne i artikel 6, stk. 1 kan ansøge om at blive medlem af Unionen. Den retter sin ansøgning til Rådet, som træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Kommissionen og efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet, der udtaler sig med absolut flertal blandt sine medlemmer.

Artikel 6, stk. 1 (TEU).

Unionen bygger på principperne om frihed, demokrati og respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder samt retsstatsprincippet, der alle er principper, som medlemsstaterne har til fælles.

Turismen er en vigtig branche i Tyrkiet.

Makedonien (FYROM) ansøgte om EU-medlemskab den 22. marts 2004. På Det Europæiske Råds møde den 15.-16. december 2005 blev det besluttet at anerkende Makedonien som et kandidatland, men der er endnu ikke fastsat en dato for, hvornår de egentlige optagelsesforhandlinger kan begynde.

Kroatien ansøgte om EU-medlemskab den 21. februar 2003 og blev godkendt som kandidatland på Det Europæiske Råds møde den 17.-18. juni 2004. Den 3. oktober 2005 konkluderede Rådet, at Kroatien opfyldte betingelserne for indledning af optagelsesforhandlinger med EU.

Tyrkiets vej til EU

Tyrkiet ansøgte om EU-medlemskab den 14. april 1987 og blev i 1999 anerkendt som kandidatland på Det Europæiske Råds møde i Helsinki. Der blev dog ikke indledt optagelsesforhandlinger med landet, da Kommissionen og Rådet vurderede, at Tyrkiet endnu ikke levede op til Københavnskriterierne.

Først i december 2004 besluttede Det Europæiske Råd, at EU kunne indlede optagelsesforhandlinger den 3. oktober 2005.

Forhandlingerne med Tyrkiet

Når EU forhandler med et kandidatland, gennemgår man kandidatlandets regler for hvert område og sammenligner det med EU's tilsvarende regler. Der er ca. 80.000 regler i EU. For overensstemmelse skyld er EU-retten opdelt i 31 kapitler. Det er lige fra retspolitik, økonomisk og monetær politik til sociale rettigheder herunder ligestilling mellem mænd og kvinder. Hvert kapitel åbnes, forhandles og lukkes. Det tager mange år at ændre lovgivningen, tilpasse retsvæsenet, offentlige instanser, kontrolmyndigheder og ikke mindst at ændre praksis.

Forhandlingerne med Tyrkiet forventes at vare i adskillige år. Rådet vurderer, at Tyrkiet tidligst kan blive medlem af EU i 2014, blandt andet på grund af de finan-

sielle omkostninger ved en udvidelse. Dertil kommer, at tiltrædelsesforhandlingerne med Tyrkiet eller øvrige kandidatlande kan standses, hvis landet vedvarende overtræder EU's grundlæggende værdier og principper.

Mellemstatslige forhandlinger

Der forhandles på mellemstatslige vilkår. Dvs. der forhandles mellem arbejdsgrupper fra alle de nuværende medlemslande på den ene side og Tyrkiet på den anden side. Mindst 2 gange om året vil der desuden være møder mellem ministrene.

Kommissionen udarbejder årlige landerapporter, der gennemgår og vurderer kandidatlandets fremskridt i forhold til forhandlingerne.

Pr. januar 2007

Kandidatlande: Tyrkiet, Kroatien, Makedonien (FYROM).